

ΟΔΗΓΟΣ

Υπεύθυνης
Επιχειρηματικότητας

Εταιρικός Εθελοντισμός

Βήματα Συμμετοχής και Δράσης

Σκοπός του Οδηγού

Ο εθελοντισμός είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τις ανάγκες, τα όνειρα, το ήθος του κάθε ανθρώπου που αγωνίζεται για μια καλύτερη ζωή, ένα καλύτερο μέλλον και για μια καλύτερη κοινωνία.

Ο βασικός στόχος αυτής της έκδοσης είναι η εξοικείωση των εργαζομένων με την έννοια του εθελοντισμού αλλά και η παρότρυνσή τους για ενασχόληση με εθελοντικές εταιρικές δράσεις.

Ορισμός Εταιρικού Εθελοντισμού

“**Εταιρικός εθελοντισμός** είναι η συστηματική υλοποίηση, υπό την αιγίδα της εταιρείας, εθελοντικών δράσεων που πραγματοποιούνται από το ανθρώπινο δυναμικό της, στο πλαίσιο του εργασιακού χρόνου, και στοχεύουν στο γενικό καλό της κοινωνίας και αξιοποιούν τις ιδιαίτερες ικανότητες του ίδιου του εθελοντή”.

Αξία / Οφέλη Εταιρικού Εθελοντισμού

Ο Εταιρικός Εθελοντισμός περιγράφεται συχνά ως “σχέση αμοιβαίου οφέλους” καθώς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη αποκομίζουν όφελος: οι εργαζόμενοι οι οποίοι λειτουργούν εθελοντικά, η επιχείρηση που υποστηρίζει τους εργαζόμενούς της στην προσπάθεια αυτή και η κοινωνία (συμπεριλαμβάνονται κοινωνικοί και θεσμικοί φορείς) στην οποία προσφέρεται η βοήθεια.

Ο Εταιρικός Εθελοντισμός αποτελεί μία αποτελεσματική μορφή άσκησης της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, αφού προσφέρει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις, με έναν εναλλακτικό τρόπο, να επιτύχουν τους στόχους που συνδέονται με αυτή.

Προσφέροντας στους Εργαζόμενους ένα Πρόγραμμα Εθελοντισμού, η επιχείρηση δίνει στο προσωπικό της την ευκαιρία να γίνει συμμετοχός μιας κοινής προσπάθειας αναπτύσσοντας το αίσθημα της προσωπικής επίτευξης και της προσωπικής ικανοποίησης, να αποκτήσει νέες δεξιότητες, να ανακαλύψει τρόπους ενεργούς συμμετοχής και συμβολής στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανάγκες, όπως και ευκαιρίες να συναντήσει νέους ανθρώπους.

Η Επιχείρηση επωφελείται γιατί:

- ✔ **Επιδεικνύει κοινωνική υπευθυνότητα** τηρώντας τις δεσμεύσεις της απέναντι στην κοινωνία.
- ✔ **Ενδυναμώνει την εικόνα της** στην αγορά και στην ευρύτερη κοινωνία με κοινωνικά αποδεκτά χαρακτηριστικά.
- ✔ **Ενισχύει την προληπτική της πολιτική** που αφορά σε περιόδους κρίσεων.
- ✔ **Ενισχύεται η εμπιστοσύνη και η εκτίμηση των εργαζόμενων** προς την εταιρεία τους.

Οι Εργαζόμενοι επωφελούνται γιατί:

- ✔ Έχουν τη δυνατότητα να εκπαιδευτούν σε νέες τεχνικές διοίκησης, να αναπτύξουν τις ικανότητές τους μέσα από την ομαδική εργασία.
- ✔ Έχουν την ευκαιρία να ενδυναμώσουν ή να ανανεώσουν τις σχέσεις με τους συναδέλφους τους και να τονώσουν την αυτοπεποίθηση και την αυτοεκτίμησή τους.
- ✔ Δίνεται η δυνατότητα να έρθουν σε άμεση επαφή με τις ανάγκες της κοινωνίας και, λειτουργώντας ως ευαισθητοποιημένοι πολίτες, να εμπλουτίσουν τις κοινωνικές τους δεξιότητες.
- ✔ Ενισχύεται η εμπιστοσύνη και η εκτίμησή τους προς την εταιρεία που εργάζονται.

Η Κοινωνία επωφελείται γιατί:

- ✔ Οι κοινωνικοί φορείς που ασχολούνται με την επίλυση βασικών κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων αποκτούν την απαιτούμενη εμπειρία, καθώς και τα κατάλληλα εργαλεία μέσω της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, για να πετύχουν το στόχο τους.
- ✔ Η συνειδητή εμπλοκή των επιχειρήσεων στα προβλήματα της κοινωνίας και η ταυτόχρονη ανάδειξη του ρόλου των Μ.Κ.Ο. στο ζήτημα αυτό, ενισχύουν το θεσμικό πλουραλισμό και την ενεργή συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία της λήψης αποφάσεων.

Η Πολιτεία επωφελείται γιατί:

- ✔ Η ιδιωτική πρωτοβουλία, μέσω του εθελοντισμού στον εργασιακό χώρο, μπορεί να λειτουργήσει ως βασική συμπληρωματική πηγή υπηρεσιών στις περιορισμένες δυνατότητες του κράτους στην επίλυση κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Οι αρχές του Εταιρικού Εθελοντισμού

A. Αναγνώριση της συνεισφοράς των εθελοντικών προσφορών των εργαζομένων στον εργασιακό χώρο και στα επιτεύγματα των επιχειρηματικών στόχων.

Γιατί: Η διασφάλιση της βιωσιμότητας ενός εταιρικού εθελοντικού προγράμματος εξαρτάται από την εναρμόνισή του με τις βασικές επιχειρηματικές αξίες της εταιρείας, θέτοντας έτσι το στρατηγικό πλαίσιο για την ανάπτυξη και επίτευξή του.

Δράση: Η ενσωμάτωση του κοινωνικού οράματος της εταιρείας στο εταιρικό όραμα. Η αξιοποίηση των δεσμεύσεων, των πιστεύω ή των δηλώσεων κοινωνικής πολιτικής, προκειμένου να υπάρξει αποδοχή τόσο των κοινωνικών θεμάτων όσο και θεμάτων που επηρεάζουν την κοινότητα στην οποία η εταιρεία υπάγεται και έχουν θετικό αντίκτυπο σε αυτήν. Η έμφαση που θα πρέπει να δίδεται στην επικοινωνία τόσο με τους εσωτερικούς όσο και με τους εξωτερικούς συμμετόχους.

1. Η εταιρεία/ οργανισμός αναγνωρίζει ότι η ενασχόλησή της με θέματα που αφορούν στην κοινωνία και στην κοινότητα έχουν άμεση επίπτωση στην μελλοντική της επιτυχία. Αυτή η σχέση εκφράζεται διαμέσου των δηλώσεων της εταιρείας/οργανισμού, του οράματος, των δηλώσεων ή των εταιρικών στόχων.
2. Ο εταιρικός εθελοντισμός αποτελεί σημαντικό στοιχείο συνεισφοράς της εταιρείας /οργανισμού.
3. Η εταιρεία / οργανισμός με συνέπεια επικοινωνεί το εταιρικό και κοινωνικό όραμα, τόσο στους εσωτερικούς όσο και στους εξωτερικούς της συμμετόχους, μέσω της ετήσιας έκθεσης, κοινωνικού απολογισμού, αναρτήσεων στην ιστοσελίδα της ή συναφείς ιστοσελίδες, άρθρα εφημερίδων κλπ.
4. Η Διοίκηση ηγείται στην εθελοντική προσπάθεια λαμβάνοντας ενεργό ρόλο που να έχει απήχηση στην κοινότητα.
5. Το πρόγραμμα εταιρικού εθελοντισμού επιφέρει στρατηγικό πλεονέκτημα στην εταιρεία/οργανισμό και συνεισφέρει στους επιχειρησιακούς της στόχους.

B. Δέσμευση στη δημιουργία, υποστήριξη και προώθηση ενός προγράμματος εταιρικού εθελοντισμού που θα ενθαρρύνει την συμμετοχή κάθε εργαζομένου και η διαχείρισή του θα αποτελεί εταιρική δέσμευση.

Γιατί: Η δέσμευση στο πρόγραμμα είναι καθοριστική για την επιτυχία και την βιωσιμότητά του.

Δράση: Η κατανομή επαρκών πόρων για την ανάπτυξη, διαχείριση και βιωσιμότητα επιτυχημένων δράσεων εταιρικού εθελοντισμού. Η διαχείριση του προγράμματος εταιρικού εθελοντισμού μέσω επιχειρησιακού σχεδίου. Η θέσπιση πολιτικών, διαδικασιών και κινήτρων που ενθαρρύνουν και επιτρέπουν τη μέγιστη συμμετοχή των εργαζομένων. Η ανάπτυξη εθελοντικών δράσεων που θα αξιοποιούν τις διακριτές δυνατότητες της εταιρείας/οργανισμού όπως και των εργαζομένων και θα εστιάζουν σε θέματα που απασχολούν την κοινωνία/κοινότητα. Η πραγματοποίηση αξιολογήσεων του προγράμματος ώστε να προσδιοριστούν τα αποτελέσματά του για την εταιρεία, τους εργαζομένους και την κοινωνία/κοινότητα.

6. Το πρόγραμμα εθελοντισμού των εργαζομένων περιλαμβάνει πλάνο εργασίας με στόχους, υποδομή, επικοινωνιακό σχέδιο, πλάνο αξιολόγησης κλπ.
7. Το πρόγραμμα εταιρικού εθελοντισμού εστιάζει στους εργαζομένους και έχει ανατροφοδότηση από την ανώτερη διοίκηση και από μέλη της κοινωνίας/κοινότητας.
8. Το πρόγραμμα εταιρικού εθελοντισμού υποστηρίζεται από πολιτικές και πρακτικές που ενθαρρύνουν τη βέλτιστη συμμετοχή. Πολιτικές και πρακτικές της εταιρείας μπορεί να περιλαμβάνουν παραχώρηση εργασιακού χρόνου, ελαστικό ωράριο, συνεχή βελτίωση πρακτικών για εθελοντικές δράσεις, στόχευση συμμετοχής, αναγνώριση, δέσμευση κονδυλίων ή οικονομικές ενισχύσεις σε ΜΚΟ όπου οι εργαζόμενοι εθελοντές δραστηριοποιούνται κ.ο.κ.
9. Το πρόγραμμα εταιρικού εθελοντισμού έχει ως σκοπό να αποφέρει προστιθέμενη αξία στην εταιρεία/ οργανισμό. Αυτή η αξία αποκτάται με ενίσχυση της ομαδικότητας, ανάπτυξη της ηγεσίας των εργαζομένων, σύνδεση με οικογενειακές δραστηριότητες, σταθεροποίηση και εμπλουτισμό των σχέσεων με την κοινότητα, ενδυνάμωση των επαγγελματικών σχέσεων κλπ.
10. Το πρόγραμμα εταιρικού εθελοντισμού αξιολογείται με τρόπο ώστε να αναδεικνύει το αποτέλεσμα που επιφέρει στην εταιρεία, στους εργαζομένους και στην κοινωνία/κοινότητα.

C.

Στόχευση του εταιρικού εθελοντικού προγράμματος σε κοινωνικά προβλήματα της κοινωνίας/κοινότητας

Γιατί: Οι στοχευμένες εταιρικές εθελοντικές προσπάθειες στα προβλήματα της κοινωνίας/κοινότητας επιφέρουν απτά αποτελέσματα στην εταιρεία/οργανισμό, στους εργαζομένους και στην κοινωνία/κοινότητα.

Δράση: Η διερεύνηση μέσω ερωτηματολογίων στους εργαζομένους ώστε να προσδιοριστούν τα ενδιαφέροντα τους σε κοινωνικά ή περιβαλλοντικά προβλήματα που οι εργαζόμενοι θα επιθυμούσαν να προσφέρουν εθελοντική εργασία. Η στόχευση των προγραμμάτων εταιρικού εθελοντισμού στην επίλυση κοινωνικών ή περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων μέσω τακτικών αξιολογήσεων από μη κερδοσκοπικούς εταίρους και εργαζομένους ώστε να αποτιμάται η αποτελεσματικότητα του προγράμματος. Η αξιολόγηση των υφιστάμενων συνεργιών και στόχων.

11. Τα προγράμματα εταιρικού εθελοντισμού έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση κοινωνικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων.
12. Η εταιρεία/οργανισμός αναπτύσσει εταιρικές εθελοντικές συνέργιες με τοπικές επιχειρήσεις, δίκτυα, φορείς και ΜΚΟ.
13. Το πρόγραμμα εταιρικού εθελοντισμού δεσμεύεται στην επαύξηση των δυνατοτήτων, δεξιοτήτων και πόρων των μη κερδοσκοπικών εταίρων τους, ώστε να εργαστούν στην επίτευξη των στόχων τους.

Η εφαρμογή του οδηγού στην επιχείρησή σας

Ο Εταιρικός Εθελοντισμός αποτελεί δομικό στοιχείο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης με στόχο την ανάπτυξη μιας υπεύθυνης εταιρικής κουλτούρας, την ενδυνάμωση των σχέσεων με την τοπική και ευρύτερη κοινωνία και την προσωπική ολοκλήρωση των εργαζομένων. Γι' αυτό κι αποτελεί σημαντικό άξονα αναφοράς της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, των πρακτικών ανάπτυξης των εργαζομένων από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και σημείο αιχμής κάθε σχεδιαζόμενης επικοινωνιακής στρατηγικής. Οι βασικοί παράγοντες για την επιτυχή υλοποίηση προγραμμάτων Εταιρικού Εθελοντισμού είναι οι ακόλουθοι:

Αξιοπιστία: Η εκάστοτε σχεδιαζόμενη πρωτοβουλία πρέπει να συμβάλει στην ενίσχυση και υποστήριξη των επιχειρηματικών στόχων της εταιρείας/οργανισμού. Όταν η εθελοντική συμβολή της εταιρείας/οργανισμού στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων γίνεται μέρος της επιχειρηματικής της αποστολής εξασφαλίζονται τόσο η βιωσιμότητα του προγράμματος, όσο και οι αξίες που η Εταιρεία υποστηρίζει.

Διαφοροποίηση: Οι σχεδιαζόμενες δράσεις θα πρέπει να διαφοροποιούνται κάθε φορά για να ικανοποιούν όσο το δυνατόν περισσότερες κοινωνικές ανάγκες και να κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον των εργαζομένων.

Συνάφεια: Πρέπει να εξασφαλίζονται οι αμοιβαίες σχέσεις ωφέλειας και συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών και της κοινωνίας σε ό, τι αφορά το αντικείμενο της σχεδιαζόμενης δράσης και το μέγεθός της για να εξασφαλίζεται η επιτυχής υλοποίησή της.

Εγρήγορση: Οι συχνές και διαρκείς επαφές και ανταλλαγές ιδεών μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών αποτελούν βασικό συστατικό της επιτυχίας των προγραμμάτων του εταιρικού εθελοντισμού.

Στάδια υλοποίησης προγραμμάτων Εταιρικού Εθελοντισμού

Ο Εταιρικός Εθελοντισμός βοηθά κι ωφελεί την εταιρεία/οργανισμό, την ανάπτυξη των εργαζόμενων, αλλά και την ίδια την κοινωνία. Η εθελοντική προσφορά αναπτύσσει τις επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες των εργαζομένων και όταν δεν περιορίζεται μόνο στην οικονομική ενίσχυση, είναι επένδυση του προσωπικού χρόνου και αξιοποίηση των ικανοτήτων των εργαζομένων για το κοινό καλό.

Ενσωμάτωση των εργαζομένων στην όλη διαδικασία

Βήμα 1

Διερεύνηση των ενδιαφερόντων των εργαζομένων στην εταιρεία/οργανισμό με στόχο την καταγραφή εκείνων των εθελοντικών προγραμμάτων για τα οποία οι εργαζόμενοι επιδεικνύουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Η έρευνα μπορεί να περιλαμβάνει και την καταγραφή των δικών τους ιδεών με στόχο την ανάδειξη νέων προτάσεων που εναρμονίζονται με τις αξίες και τους στόχους της εταιρείας/οργανισμού.

Βήμα 2

Καταγραφή και ανάλυση των στόχων του σχεδιαζόμενου εθελοντικού προγράμματος σε συνεργασία με τα ανώτατα στελέχη και τη Διεύθυνση του Ανθρώπινου Δυναμικού. Είναι επίσης αναγκαίος κι ο καθορισμός των ωρών που μπορούν να διαθέσουν οι εθελοντές εργαζόμενοι, ο χώρος που θα υλοποιηθεί το πρόγραμμα (εντός ή εκτός της εταιρείας/οργανισμού) κι ο αριθμός των συμμετεχόντων. Σημαντική επίσης είναι και η καταγραφή όλων των θετικών επιπτώσεων του προγράμματος στη δημόσια εικόνα της εταιρείας/οργανισμού, αλλά και τα οποιαδήποτε άλλα οφέλη μπορούν να προκύψουν. Η πλήρης καταγραφή των συμμετεχόντων, της δράσης, του χρόνου και του χώρου που αυτή θα υλοποιηθεί, θα διευκολύνει σημαντικά την επικοινωνία με τους συνεργαζόμενους εταίρους του προγράμματος.

Βήμα 3

Επικοινωνία με ενδιαφερόμενες εθελοντικές οργανώσεις των οποίων η δράση συνάδει με τα ενδιαφέροντα των εργαζομένων. Η ενημέρωση για τους στόχους που επιδιώκει η εταιρεία/οργανισμός είναι ένα σημαντικό βήμα για την καταγραφή εκείνων των εθελοντικών οργανώσεων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν το έτερο μέρος της σχεδιαζόμενης εθελοντικής δράσης.

Βήμα 4

Επιλέξτε μια εθελοντική οργάνωση. Καταγράψτε όλες τις λεπτομέρειες της δράσης, όπως ποιος θα είναι επικεφαλής και τότε η εθελοντική δράση θα πραγματοποιηθεί. Επίσης, μελετήστε με ποιο τρόπο θα προσελκύσετε περισσότερους εθελοντές, πόσα χρήματα θα χρειαστείτε για να υλοποιήσετε το πρόγραμμα και πως θα διαχειριστείτε τις ανάγκες που ενδεχομένως θα προκύψουν για επιπλέον χρόνο και χρήματα.

Βήμα 5

Παρουσιάστε με ενθουσιασμό τις λεπτομέρειες του προγράμματος σε μια εκδήλωση που θα διοργανώσετε. Ανάλογα με το μέγεθος της εταιρείας/οργανισμού, αυτό μπορεί να σημαίνει τη διοργάνωση μιας επίσημης συνάντησης, την αποστολή ενημερωτικού υλικού μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την ανάρτηση αφισών ή τη διαζώση επικοινωνία με κάθε έναν από τους εργαζομένους. Σε κάθε περίπτωση, βεβαιωθείτε ότι οι εργαζόμενοι γνωρίζουν με ποιο τρόπο μπορούν να συμμετάσχουν, όταν το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί, όπως επίσης αν θα συμμετάσχουν κατά τη διάρκεια των ωρών εργασίας τους ή στον ελεύθερο χρόνο τους.

Βήμα 6

Διοργανώστε ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης για τους συμμετέχοντες, χωρίς όμως να είναι υποχρεωτική ή συμμετοχή τους. Η εκπαίδευση των συμμετεχόντων θα δώσει την ευκαιρία σε αυτούς που είναι αναποφάσιστοι σχετικά με τη συμμετοχή τους να διαμορφώσουν μια άποψη. Ωστόσο, ο εξαναγκασμός των εργαζομένων να συμμετάσχουν σε αυτό μπορεί να προκαλέσει απροθυμία.

Βήμα 7

Παρακολουθήστε την πρόοδο και τη συμμετοχή των εργαζομένων καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Υπολογίστε τον αριθμό των ατόμων που συμμετείχαν και καταγράψτε τι έκαναν. Ζητήστε από τους εργαζομένους να μοιραστούν τις εμπειρίες τους μαζί και με άλλους εργαζομένους σε ειδική εκδήλωση που θα διοργανώσετε, όπως μια μεγάλη γιορτή ή μια συνάντηση όλων των εργαζομένων της εταιρείας/οργανισμού.

Βήμα 8

Διασκεδάστε το!

Θα επιτύχετε πολλά περισσότερα, αν οι εργαζόμενοι αγαπούν αυτό που κάνουν και σίγουρα ο ενθουσιασμός σας θα επηρεάσει και τους άλλους.

Ενδεικτικές Ενέργειες Εταιρικού Εθελοντισμού

- ✓ Ενέργειες για θέματα Υγείας και Ασφάλειας.
- ✓ Περιβαλλοντικές ενέργειες.
- ✓ Ενέργειες για τον πολιτισμό και την εκπαίδευση.
- ✓ Ανθρωπιστικές ενέργειες.
- ✓ Άλλες.